

ELS ANYS A ALEMANYA I SUÈCIA 60

Seguim el repàs europeu després de dedicar un parell de monogràfics a Gran Bretanya i França. La tònica és similar, amb produccions molt compromeses i amb major importància per a personatges homosexuals protagonistes. Per enllaçar amb el capítol passat de França, tenim una coproducció d'aquest país amb Alemanya, *Thérèse and Isabelle* (*Teresa i Isabel*, 1967) de **Radley Metzger**. Es desenvolupa en un institut de noies, com la mítica predecessora *Maedchen in uniform* de 1931, però no hi té res a veure. En aquella hi havia una crítica a l'ensenyament i un cant a l'amor i la llibertat sexual, mentre que aquí solament hi ha una mera excusa per a ensenyar dos cossos nus entrellaçats. En aquest país on l'homosexualitat va estar fins i tot de moda i ens va llegar anys abans figures molt suggeridores com la mateixa **Marlene Dietrich**, no es poden destacar més produccions amb components homosexuals.

Continua la reconstrucció després d'una guerra tan devastadora i les autoritats consideren que aquesta reconstrucció ha de passar també per una moralitat més recta i estricta. Per això només esmentarem un altre film en el qual s'observa un cert ambient homoeròtic. Es tracta de *Young Torless* (*El jove Torless*, 1965) de **Volker Schlöndorff**, que està situat en un altre internat, però en aquest cas de nois. La novel·la en la qual es basa pertany al gran escriptor **Robert Musil**, autor de *L'home sense atributs*, justament valorada com a millor obra seva en molts anys. Torless és un dels alumnes d'un institut i passarà per molt diverses aventures, algunes d'elles sexuals, i sobretot adquirirà una maduresa que durà aparellada a un pessimisme per la pèrdua de la innocència. En el cas de la novel·la és molt més gran el pòsit de violència i pessimisme que ens deixa.

El genial cineasta suec **Ingmar Bergman** té per marca de la casa l'intent de plasmar la complexitat de la ment humana i les experiències vitals que marquen les persones. No tracta d'una forma directa el tema de l'homosexualitat, entre altres coses perquè els seus films tan polièdrics tenen una gran possibilitat d'interpretació i tot hi queda molt suggerit. En alguns d'ells apunta algun dubte sexual sense que això marqui el metratge. No estem lluny d'aquesta premissa sobre la quotidianitat de l'homosexualitat i l'allunyament de l'homosexual "plumífer" que es comença a reflectir per aquests anys. En *Tystnaden* (*El silenci*, 1963) hi ha dues germanes, una d'elles clarament ninfòmana i l'altra amb tendències lesbianes.

En *Persona* (1965) assistim a una amistat molt profunda entre una actriu, **Liv Ullman**, i una infermera, **Bibi Andersson**. Hi ha diverses escenes en les quals se suggereix una espècie de desig físic entre les dues, com en el famós fotograma on entrellacen els dos caps i es freguen amb els llavis. Per tancar el cinema de Bergman ens sembla adequat esmentar ara dues cintes posteriors, com *Ansikte mot ansikte* (*Cara a cara al nu*, 1976), amb un professor homosexual bastant feliç pel que sol ser habitual en aquest tipus de personatges més torturats, i *Aus dem lebem der marionetten* (*De la vida de les marionetes*, 1980) on un psiquiatra analitza el comportament d'un assassí en termes de repressió i conclou que pot tenir una homosexualitat latent. És tot un discurs d'uns quants minuts sobre estereotips més o menys coneguts, com l'absència del pare, una mare dominant... *